

Protocol lastige situaties in gebedsministry

Veel kerken en organisaties bieden ministrygebed aan. Voor alle bidders hebben we bepaalde gedragsregels. Welke dat zijn, leggen we graag aan je uit.

Onze gedragsregels:

- Je doet als bidder niets om het vertrouwen te beschamen in jezelf of in het ministrygebed. Je bent je bewust van je gedrag tijdens en na het bidden.
- Je zorgt goed voor de mensen waarvoor je bidt. Het vertrouwen dat je krijgt, gebruik je niet om er zelf beter van te worden of eigen (seksuele of andere) verlangens/gevoelens te bevredigen. Hoe het gedrag ook is van de persoon waarvoor je bidt.
- Jouw kerk of organisatie zorgt voor opvang van mensen na een gebed als dat nodig mocht zijn en geeft ook jou hulp als je die nodig hebt.
- Je krijg veel te horen tijdens een ministrygebed. Daar ga je goed en respectvol mee om. Je beschaamt nooit het vertrouwen. Toch kan er soms een reden zijn anderen te vertellen wat je hebt gehoord. Als degene waarvoor je hebt gebeden direct zorg nodig heeft of mensen in zijn of haar omgeving in gevaar zijn. Denk bijvoorbeeld aan situaties waarbij:
  - een kind vertelt over misbruik of mishandeling thuis of op school;
  - iemand opbiecht iets ernstigs te hebben gedaan of te willen doen, zoals een moord, overval of verkrachting;
  - iemand suïcide wil plegen.

In al die gevallen overleg je eerst met je bidmaatje wat je het beste kunt doen. Wil je meer advies, vraag dan altijd aan de persoon waarvoor je hebt gebeden, of dat oké is. Vertel ook dat er soms een meldplicht is. Advies vragen doe je eerst bij de leider van het ministryteam. Kom je er samen niet uit, zoek het dan hogerop. Dat kan bij een vertrouwenspersoon. Op alle plekken waar ministrygebed is, kun je zo'n vertrouwenspersoon vinden.

Wanneer geen geheimhouding geldt

Niets mogen doorvertellen van wat je tijdens het ministrygebed hebt gehoord, geldt niet als je volgens de wet iets *moet* melden. Dus een zogenoemde 'meldplicht' hebt.

Dat is als:

- je ziet dat iemand in gevaar is of zelf een gevaar is voor een ander. Dat kan juist op dat moment spelen en/of al lange tijd bezig zijn. Denk aan kindermishandeling of huiselijk geweld. Hiervoor bestaat de [meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling](http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/hulp-bieden/meldcode). (www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/hulp-bieden/meldcode);
- je te maken krijgt met een bijzondere vorm van onmiddellijk gevaar. Als een slachtoffer van huiselijk geweld of mishandeling, volwassene of kind, zelf een professional om hulp vraagt of daarover vertelt zonder hulp te vragen. Meestal is de

nood dan erg hoog. Het slachtoffer is in direct gevaar en is bang voor de eigen veiligheid/het eigen welzijn of dat van bijvoorbeeld een ouder of kind.

Als je bidt voor zo'n slachtoffer ken je die persoon niet. Dat maakt het moeilijk, bijna onmogelijk om thuis gelijk passende hulp te bieden of te regelen. Je moet deze situatie daarom melden bij een Veilig Thuis instantie.

Bid je voor iemand die niet wil dat je advies vraagt, dan hoef je wat hij of zij je vertelt tijdens ministry niet geheim te houden als je vrijwel zeker weet dat het schadelijk of gevaarlijk is voor de hulpvrager of voor mensen in zijn of haar omgeving als je er over zwijgt.

Ook als je ernstig in de knoop komt met je geweten, is dat een reden om advies te vragen zonder toestemming van de persoon waarvoor je hebt gebeden. En te kijken of je iets moet doen. Je hebt te maken met diverse personen en belangen. Van een eventueel slachtoffer, van de persoon waarvoor je hebt gebeden. Soms valt dit ook samen. Als iemand je tijdens ministry bijvoorbeeld vertelt dat hij of zij van plan is om zich van het leven te beroven.

Probeer zo open mogelijk te zijn naar de persoon die voor ministry komt. Vertel als het kan dat je iets gaat melden, zelfs als iemand het daarmee oneens is. Leg uit dat je gewoon niet anders kunt.

Laat je bij alles leiden door de Heilige Geest. Vraag de Heer om je wijsheid te geven.

In het kort nog even

Om alles nog een keer in een paar punten samen te vatten.

Geef je ministrygebed:

- lees dan altijd onze richtlijnen goed door;
- overleg bij lastige situaties met je bidmaatje en de leider van je ministryteam;
- kijk wie je vertrouwenspersoon is, zodat je die kunt inschakelen als het nodig is;
- iets te melden? Dat kan de eindverantwoordelijke doen bij Veilig Thuis. Dat is het regionale advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling. T. 0800 – 2000.

Adviessites en meldpunten voor misbruik en/of huiselijk geweld

Dit zijn nuttig adviessites/meldpunten:

- **Meldpuntmisbruik** – een meldpunt voor seksueel misbruik in kerkelijke situaties (www.meldpuntmisbruik.nl)
- **Stichting Evangelisch Meldpunt** (voorheen Stichting Gedragscode Leidinggevenden) – de SEM heeft een Meld- en Adviespunt voor grensoverschrijdend gedrag (www.wijzijnssem.nl)
- **Voor een veilig thuis** – adviessite en meldpunt voor huiselijk geweld, kindermishandeling en ouderenmishandeling. Deze site is van de rijksoverheid.

Lastige situaties bij bidden met kinderen

Als je bidt met kinderen kun je ook te maken krijgen met lastige situaties. Een kind kan je vertellen dat hij of zij wordt mishandeld. Thuis, op school of bij het sporten. Het is belangrijk om daar dan met het kind over te praten. Luister goed en vraag door. Stel vragen als: Wat gebeurde er dan? Gebeurt dat vaker?

Leg uit dat je wat het kind aan je heeft verteld aan God wil vertellen tijdens een ministrygebed. Vertel ook dat je daarna wilt kijken hoe je het kind verder kan helpen. Dat kan bijvoorbeeld door een vertrouwenspersoon om advies te vragen. Beloof nooit dat er niet over zult praten met anderen. Het belang van het kind staat altijd voorop. Praat met het kind in kinderlijke taal. Zodat het kind je begrijpt.

Je zou het volgende kunnen zeggen:

‘Je vertelt mij iets en ik vind belangrijk om daar goed mee om te gaan. Ik ga iemand vragen (leidinggevende/trouwenspersoon) wat wij het beste kunnen doen om jou te helpen. Ik vertel je wel altijd wat ik ga doen.’

Volgens de wet mag

- je niet met kinderen onder de twaalf jaar praten zonder de ouders erbij;
- je met kinderen van twaalf tot en met zestien jaar alleen praten, maar de ouders moeten daarvoor wel eerst altijd schriftelijk toestemming daarvoor geven;
- Je met kinderen boven de zestien alleen praten.

Voorals je denkt dat er bij het kind thuis bepaalde dingen gebeuren, heb je de neiging om het kind zonder de ouders erbij te spreken. Maar een kind blijft altijd loyaal naar de ouders toe. Zegt een kind wel iets over zijn ouders, dan kan hij of zij daar later erg mee worstelen. Beter is het om te checken bij de ouders waar het kind bij zit of je wat vragen mag stellen. Als de ouders het goed vinden, vertelt een kind vaak eerder de waarheid.

Bij jonge kinderen zie je soms dat ze vanuit hun fantasie iets vertellen wat niet klopt met de werkelijkheid. Praat dan opnieuw met het kind en de ouders om veel ellende te voorkomen. Kinderen kunnen ook in de ik-vorm iets vertellen, terwijl dat later een verhaal blijkt van een vriendje of zusje.

Ga nooit op eigen houtje actie ondernemen. Vraag altijd advies aan anderen. Om je een idee te geven: professionele zorgverleners moeten altijd een heel stappenplan doorlopen voordat ze een melding doen. Dat heeft de rijksoverheid bepaald. Overleg met collega's is een onderdeel van dat stappenplan.

Nuttige sites en boeken

- Stichting Chris (www.chris.nl)
- Veilig Thuis (www.veiligthuis.nl)
- *Een geheim teveel, met kinderen in gesprek over seksueel misbruik*. Rob Hondsmark e.a.
- *'t Pesten verpest, met kinderen in gesprek over pesten en gepest worden*. Rob Hondsmark, Els Kok en Renate Baardse.